

Методичний лист

На допомогу заступнику директора з навчально-виховної роботи.

Про удосконалення розділу «Виховна робота» річного плану роботи навчальних закладів та підвищення якості ведення журналів планування та обліку виховної роботи у навчальних групах

Планування виховної роботи - це спільна діяльність з визначення цілей, змісту, способів організації виховного процесу, життєдіяльності організаторів і учасників намічених справ, термінів їх проведення.

Чітке, конкретне планування виховної роботи навчального закладу - важлива умова його успішної діяльності

Планування виховної роботи дозволяє значно зменшити частину *непередбаченості*, забезпечити *наступність* сьогоднішніх і завтрашніх дій, *впорядкованість* та *ефективність* виховної роботи.

При плануванні виховної роботи навчального закладу дуже важливим є: осмислення та усвідомлення соціального замовлення, тих основних вимог, які висуває перед навчальним закладом час, необхідно також проаналізувати досвід, що накопичений педагогічним колективом, а також надбання інших навчальних закладів, у плані мають бути враховані специфічні умови закладу.

Дуже важливим є *вміння* заступника директора з навчально-виховної роботи, *акумулювати* плани структурних підрозділів: класних керівників, вихователів, керівників гуртків, практичного психолога, соціального педагога. У річних планах цих підрозділів є *напрямки*, які між собою *перетинаються*, наприклад: робота з батьками, ряд заходів з морально-етичного, правового, екологічного виховання тощо. Так, наприклад, не варто бездумно вписувати цілі розділи з річного плану роботи вихователів у річний план роботи всього навчального закладу.

Якщо на початку плану заданий принцип *«за напрямком діяльності»*, то не варто наприкінці плану переходити на принцип «педагог» чи «форма проведення заходу». Краще доопрацювати структурні підрозділи (роботу психолога, бібліотекаря, вихователя) і вмістити їх заходи у задані розділи.

У деяких планах чітко простежується *перенасичення переліком масових заходів*, тоді виникає питання їх якості.

Варто обирати з планів підрозділів *різнопланові заходи*, інші ж заходи, що не увійшли у річний план краще прописувати у *місячних планах*. Вибираючи заходи у розділ «робота з учнями в бібліотеці» не обмежуватись чи тільки переліком масових заходів, чи тільки переліком виставок, краще *відобразити різні форми*.

Звернути увагу, що коли в останній колонці плану *«контроль»* позначені, що це анкети чи картотеки, чи копії листів, то у відповідні позначені у плані терміни, всі *матеріали повинні бути* у навчальному закладі. За наявності в навчальному закладі лабораторії виховних технологій - потрібно мати окремий план її діяльності. Крім традиційних заходів більше уваги у планах приділяти *правовиховній роботі*, як одній із пріоритетних ланок, бо у ряді планів, всього декілька таких пунктів чи вони взагалі відсутні.

Не залишати поза увагою в річному плані роботу з *учнівським самоврядуванням*, а це і організацій передвиборчої компанії, здійснення самих виборів, організація засідань, конференцій, навчання активів, чергування учнів, створення інформаційного стенду із матеріалами дисципліни і охайності, трудові десанти тощо.

З року в рік більшість навчальних закладів планує пункт «Розробка і запровадження в *практичну* роботу системи обліку досягнень учнів у різних видах урочної та позаурочної діяльності». Проте, чіткої системи не сформовано в жодному ПТНЗ області.

У більшості планів є помилки, що виникають під час друку, тому слід приділити особливу увагу їх вичитуванню, та виправленню помилок, бо інколи слова набувають зовсім протилежного змісту, наприклад: «здійснення колекційної діяльності «важких» підлітків», замість слова «корекційної».

Дуже сумнівним є пункт «Організація науково-дослідницької роботи учнів з предметів через самостійну роботу» та контроль - «перелік дослідних робіт».

—У деяких планах у першому ж рядку є помилка: варто прописувати «проведення психолого-педагогічної діагностики індивідуальних особливостей учнів», а не «психолого-діагностичної діагностики».

Вдалими є пункти річного плану :

- Ладанської філії ППЛ:

«Спланувати роботу:

ради профілактичних правопорушень;

спільний план роботи з правоохоронними органами;

спільний план роботи з відділом у справах сім'ї та молоді»;

- ВПУ ПО : «випускати стінну газету до пам'ятних дат»;

- ПТУ №33 с. Мрин:

пункт «Організаційно-кадрове, науково-методичне забезпечення позаурочної виховної роботи, який передбачає:

- а) здійснити підбір кадрів класних керівників, керівників гуртків, секцій, об'єднань;
- б) провести діагностику профпідготовки педагогів, вивчення їх педагогічних проблем. Скласти план роботи МК класних керівників;
- в) створити умови для педагогічної творчості викладачів, вихователів гуртожитку (зручний розклад уроків, заохочення класних керівників, вивчення їх досвіду);

- Куликівського ПАЛ :

Пункт «Розробити та реалізувати проекти:

- «Поспішайте творити добро»
- «Наша планета - колыска життя»
- «Сприяння просвітницькій роботі серед учнів, щодо превентивного виховання»;
- ЧПЛП, ППЛ, Сосницького ПАЛ, Щорського ВПУ лісового господарства, ЧПЛДП: «Провести огляди санітарного стану:
- навчальних кабінетів;
- майстерень;
- жилих кімнат гуртожитку;
- зовнішнього вигляду учнів»;

Звідси відповідно у колонці «контроль» - «положення проведення огляду»;

- ЧПЛП:

«організовувати випуск тематичних інформаційних бюлетенів», Проводити навчання учнівського активу: тренінг «Сплікуємось та діємо»;

- тренінг «Стратегії лідерства»;
- заняття з лідерами учнівського

самоврядування. Спланувати роботу:

Парламенту Учнівської
республіки; Ради профілактики
правопорушень; Лекторію
правових знань;

Спільний план роботи з правоохоронними органами; Спільний
план з Чернігівським міським центром сім'ї та молоді;

- Прилуцького ПЛ, Щорського ВПУ лісового господарства, Замглайського аграрного ПТУ: «Провести вибори учнівського самоврядування:

- по групах;
- у навчальному закладі;
- у гуртожитку»;
- ЧПЛДП:

Організувати щоденні збори груп перед заняттям «Актуальні діалоги»;

Щорського ВПУ лісового

господарства : Перш за все позначено:

«Проаналізувати документацію, яку учні подали до приймальної комісії, провести співбесіди з учнями та їх батьками»;

- ЧЦПТО:

«Співпраця керівників груп з рубрики «Досвід правового виховання» (за матеріалами «Позакласний час», «Завуч»),

Організація внутрішнього контролю за організацією виховної роботи:

планування виховної роботи керівниками груп, забезпечення виконання програми роботи гуртків, секцій;

контроль за зайнятістю учнів у різноманітних позаурочних заходах згідно з їх інтересами; організація контролю за діяльністю учнівського активу, виконання учнями доручень; контроль за організацією виховної роботи з учнями, які вимагають особливої уваги; результативність проведення виховних заходів, виконання річного плану роботи;

- Дігтярівського ПАЛ:

«Щоденна ранкова зарядка у гуртожитку. Проведення медичного огляду учнів ліцею. Щотижня в кожній навчальній групі проводити:

- виховну годину - кожну середу,

- інформаційну годину - четвер, підведення підсумків - понеділок»; Замглайського аграрного ПТУ, Дігтярівського ПАЛ:
- «Організація змагання в гуртожитку на кращу кімнату, сектор, поверх». «Провести день учнівського самоврядування»;
- Ічнянського ПАЛ:
- «Провести правовий день «Моральні переконання та вчинки в житті нашого колективу» (II-III курс) та «Про необхідність дотримання внутрішнього розпорядку» (I курс), «Рейд Урок», Аналіз стану відвідування учнями навчальних занять, «Школа лідерів. Ділова гра «Колективне планування» тощо.

У річних планах роботи ПТНЗ позначені такі масові заходи на правову тематику:

- «Кримінальна відповідальність неповнолітніх»; «Знайомство з кримінальним кодексом України»; «Право і справедливість»;
- «Адміністративна відповідальність батьків»; «Закон. Пияцтво. Наркоманія»; «Мої права та обов'язки»;
- Групові збори: «Про стан злочинності та правопорушень в групі»;
- «Підлітки мають знати свої права»;
- «Мораль, етикет, вихованість - запорука профілактики правопорушень»;
- «Мої права - моє життя»;
- «Конституційні права та обов'язки громадянина України»;
- «Твої права та обов'язки»; «Заохочення і покарання»;
- «Секс-Бізнес і Закон»;
- «Виконуй обов'язки, поважай порядок і закон»; «Закон і кара»;
- «Адвокатське бюро «Задаємо питання нотаріусу»; «Я і міліція»;
- «Пустощі і кримінальна відповідальність»; «Ми і закон»;
- «Знання і повага прав людини - шлях до взаєморозуміння»;
- «Правова абетка «Права і свободи громадянина»; «Права починаються з прав дитини». «Конвенція ООН про права дитини»; «Не переступити межі»;
- «Насильство в Інтернеті - як не стати жертвою»;
- «Конституція України на сучасному етапі»; «Захисти себе та оточуючих від крадіжок і ошукання»;
- «Діти та їх права»; «Твої права і обов'язки»; «Право і справедливість»;
- «Як себе поводити в громадських місцях»;
- «Знай закон змолоду»; «Злочин, який не розголошують»;
- «Пияцтво - шлях до злочину»;
- «На терезах Феміди»;
- «Захисти права кожної дитини»;
- «Конституція у моєму житті»;
- «Життя особистості в перспективі духовності і правових норм»;
- «Від конфлікту до злочину»; «Правові сходи»; правова вітальня тощо

Перелік питань виховного змісту, які заплановано розглянути на педагогічних радах протягом

2010- 2011 навчального року

ЧПЛДП:

- використання інтерактивних методів виховання (Підсумки ліцейного огляду виховних годин);
- стан культурно-масової виховної роботи;
- якість роботи ради профілактики правопорушень. Сосницький ПАЛ;
- система роботи класного керівника на сучасному етапі розвитку ПТНЗ;
- національно-патріотичне виховання в ліцеї. ЧВПУ ПО:
- про класне керівництво в навчальних групах;
- робота педколективу з удосконалення системи морально-правового виховання учнів.

ЧПБЛ:

- стан побуту, харчування, медичного обслуговування та оздоровлення сиріт;
- стан правового виховання учнів, ефективність роботи з організації позаурочної зайнятості та профілактики правопорушень.

Куликівський ПАЛ:

- про діяльність педколективу з удосконалення трудового та економічного виховання учнів ліцею в сучасних умовах (форма проведення - круглий стіл);
- стан побуту, харчування, медичного обслуговування та оздоровлення учнів. ПТУ №33 с. Мрин:

- різні педагогічні підходи у вихованні;
- організація профорієнтаційної роботи;
- освітнє середовище ПТУ та його вплив на виховання особистості учня; Сокиринський ПАЛ;
- аналіз методичної роботи за минулий навчальний рік методичної комісії класних керівників та вихователів;

- організація методичної роботи з інженерно-педагогічними працівниками, які відчувають утруднення в організації навчально-виховного процесу;

- удосконалення навчально-виховного процесу на основі сучасних інноваційних технологій.

Робота з учнями, які мають підвищену мотивацію до навчально-пізнавальної діяльності;

ЧПЛП :

• подолання інертності та консерватизму педагогічного мислення, розвиток творчого потенціалу (з досвіду роботи класного керівника Коваль О.Д.);

- роль особистості вихователя у формуванні національної свідомості мешканців гуртожитку.

Прилуцький професійний ліцей:

- характеристика нового контингенту учнів та завдання щодо прискорення адаптації їх в ліцеї;
- від креативного класного до творчого учня. Оновлення виховного процесу (круглий стіл);
- робота методичної комісії класних керівників над обраною методичною проблемою. Творчий

звіт.

ЧВПУ:

- виховання сімейних традицій. Ічнянський ПАЛ;
- майстерність керівника групи: його творча ініціатива, вдосконалення методів, форм роботи з

учнями.

Ніжинський ПЛПС:

- змістовне дозвілля підлітків: проблеми й перспективи;
- соціально- педагогічна профілактика комп'ютерної залежності серед підлітків;
- вплив засобів масової інформації на формування правосвідомості неповнолітніх;
- профілактика та корекція девіантної поведінки підлітків у навчальному процесі.
- роль сім'ї у формуванні правової культури учнів ліцею;
- напрями роботи з батьками щодо профілактики адиктивної поведінки учнів. Замглайське

аграрне ПТУ:

- особливості позанавчальної виховної роботи з учнями;
- зміст і завдання виховної роботи в гуртожитку; Дігтярівський ПАЛ;
- стан виховної роботи в гуртожитках та шляхи її вдосконалення;
- про стан навчально-виховної роботи та роботи з профілактики правопорушень серед учнів у навчальних групах II курсу: №17ок та ЗОстзв;

- про оздоровлення і відпочинок учнів у літній період

2011 р. ЧЦПТО:

- про керівників навчальних груп;
- затвердження складу Ради профілактики правопорушень та її плану роботи на 2010-2011 н. р.;
- педрада - практичний семінар: «Пошук нових форм, методів, моделей виховної роботи з учнями центру в рамках участі в огляді-конкурсі виховної роботи «Від креативного класного керівника до творчого вихованця»;
- здоровий спосіб життя - як основа життєдіяльності і оволодіння майбутньою професією учнями

центру;

- аналіз роботи та стан внутрішнього контролю за організацією навчально-виховного процесу в центрі протягом I семестру 2010-2011 н. р.;

- психологічна допомога молодим спеціалістам в період адаптації до навчально-виховного процесу в центрі;

- роль бібліотеки центру у формуванні професійних компетенцій робітничих кадрів;
- стан правового виховання в центрі тощо.

За підсумками вивчення стану ведення журналів планування та обліку виховної роботи звертаємо увагу на найтипівіші зауваження:

- заступникам директора з навчально-виховної роботи слід посилити контроль за введенням журналів, за підсумками контролю видавати відповідні накази, заохочуючи старанних педагогічних працівників та звертаючи увагу на систематичні зауваження; - класним керівникам:

а) активізувати індивідуальну роботу з учнями, про що робити відповідні записи у щомісячних планах і у формі №4 журналу планування та обліку виховної роботи;

б) за результатами педагогічної діагностики (спостереження, бесіди, аналізу документації тощо) вчасно позначати учнів групи, схильних до правопорушень, до форми №6;

в) здійснювати індивідуальну, групову виховну роботу з учнями всіх категорій, не залишаючи поза увагою жодного учня групи;

г) продовжувати залучати учнів до роботи у гуртках, секціях, факультативах;

д) звернути увагу на форму «облік пропусків занять учнями» з метою контролю з боку класного керівника за відвідуванням учнями занять, підбору матеріалу на групові збори для проведення виховної роботи;

е) у щомісячних планах роботи вчасно позначити відмітку про виконання певного заходу;

ж) при плануванні та проведенні виховної роботи з групою врахувати співпрацю з практичним психологом, бібліотекарем, вихователями гуртожитку, громадськими та юридичними організаціями тощо,;

з) з метою попередження суїцидальної поведінки, зловживання алкоголем, тютюнопалінням та іншим негативним проявами у поведінці учнів планувати відповідні індивідуальні та групові заходи.

Головам методичних комісій класних керівників для цілеспрямованого підвищення методичного рівня класних керівників слід звернути увагу на:

а) організацію методичної роботи між засіданнями;

б) урізноманітнення тематики засідань, які б відповідали загальній методичній проблемі, над якою працює методична комісія;

в) слідкувати за належним рівнем ведення документації;

г) постійно поповнювати напрацюваннями матеріали методичної комісії.